

**ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО
ФАКУЛТЕТ „СТОПАНСКИ“**

Приета с решение на ФС
Протокол № 8 от 21.06.2016 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по дисциплината: **ОЦЕНКА НА ПРОЕКТИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ
ОКОЛНАТА СРЕДА**

включена в учебния план за специалността: **СТОПАНСКО УПРАВЛЕНИЕ**

магистърска програма: **УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ**

образователно-квалификационна степен: **МАГИСТЪР**

Област на висше образование: **СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ
НАУКИ /шифър 3/**

Професионално направление: **АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
/шифър 3.7/**

Професионална квалификация: **МАГИСТЪР ПО УПРАВЛЕНИЕ НА
ПРОЕКТИ**

Форма на обучение: **ДИСТАНЦИОННА**

Продължителност на обучението: **2 /ДВА/ СЕМЕСТЪРА**

Катедра: **МЕНИДЖМЪНТ**

Габрово, 2016 г.

ИЗВАДКА ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Форма на обучението	Дистанционно обучение	
	Семестър	Хорариум – часове
		Общо
А. Лекции	II	20
Б. Семинарни упражнения	II	30
В. Форма на контрол - Текуща оценка / Изпит	II	Изпит
Общо:		50

АНОТАЦИЯ

Екологичната оценка (ЕО) на планове и програми е превантивен инструмент за оценяване на евентуалните значителни въздействия върху околната среда в резултат от прилагането на планове и програми от национално, регионално и местно равнище, като ЕО се извършва едновременно с разработването им.

Оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС) също е превантивен инструмент за идентифициране на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве от строителството и експлоатацията на инвестиционните предложения/проекти във всички отрасли на икономиката и развитието на инфраструктурата, на ранния етап от тяхното проучване и разработване, преди да е взето решение за реализацията им на конкретно място при съответната технология, начин на строителство и др.

Знанията, осигурявани от дисциплината, на входа са тясно свързани и логично обусловени от придобитите общоикономически и общоинженерни знания от други базови дисциплини. Те се явяват изходна база за много от специализиращите и специалните дисциплини от учебния план на специалността, осигуряващ професионалните компетенции на студентите да разработват инженерни проекти на индустриални продукти и технологии.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

№	Теми на лекциите и упражненията	часа
	Модул I Екологична оценка на планове и програми за оценяване на въздействието върху околната среда Лекции – 11 часа ; Семинарни упражнения – 8 часа	19
	А. Лекции	
1.1	Въведение в Оценката на проекти за въздействието върху околната среда. Основни изисквания на нормативните документи за извършване на екологична оценка	2
1.2	Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда	2
1.3	Екологичната оценка като инструмент за устойчиво развитие	1
1.4	Видове екологична оценка. Стратегическа екологична оценка.	1
1.5	Сравнение между ОВОС на инвестиционни предложения/проекти и ЕО на планове и програми	2
1.6	Принципи на екологичната оценка на планове и програми	1
1.7	Елементи от процедурата на екологичната оценка на планове и програми	1
1.8	Интегриране на ЕО с процеса на планиране в България	1

	Модул II. Оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционните предложения/проекти Лекции – 9 часа; Семинарни упражнения – 22 часа	31
	А. Лекции	
2.1	Определение и цел на ОВОС за инвестиционни предложения/проекти. Преглед на процеса по ОВОС в България.	0,5
2.2	Основни изисквания на нормативните документи за ОВОС	1
2.3	Подготовка на инвестиционно предложение	1
2.4	Уведомяване на компетентния орган по околна среда и засегнатото население	0,5
2.5	Преценяване (screening) и определяне на обхвата на оценката (scoping)	1
2.6	Изготвяне на доклада за ОВОС	1
2.7	Оценяване на качеството на доклада за ОВОС	1
2.8	Обществено обсъждане на доклада за ОВОС	1
2.9	Вземане на решение по ОВОС, оповестяване и обжалване	1
2.10	Контролиране (за одобрени проекти по ОВОС)	1
	ОБЩО:	50
	Б. СЕМИНАРНИ УПРАЖНЕНИЯ	
	Модул I. Семинарни упражнения – 8 часа	
1	Искане за издаване на преценка на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО)	4
2	Искане за издаване на Становище по екологична оценка (ЕО)	4
	Модул II. Семинарни упражнения – 22 часа	
3	Изготвяне на Уведомление за инвестиционно предложение	2
4	Искане за преценяване на необходимост от ОВОС	2
5	Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС	2
6	Структура на доклада за ОВОС с описание на очаквано съдържание на включените в него точки	4
7	Изготвяне на Обява за среща за обществено обсъждане на доклад за ОВОС	2
8	Искане за издаване на Решение по ОВОС	2
9	Изготвяне на Решение по ОВОС за одобряване на инвестиционно предложение	4
10	Изготвяне на Решение по ОВОС за неодобряване на инвестиционно предложение	4
	ОБЩО СЕМИНАРНИ УПРАЖНЕНИЯ	30

ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

1. Начин на провеждане на занятията

30% от обучението по дисциплината се провежда чрез присъствени занятия, а 70% - дистанционно – с използване на учебните материали по дисциплината, публикувани на платформата за дистанционно обучение на Технически университет-Габрово. На първите присъствени занятия Центърът за електронно и дистанционно обучение организира въстпителен курс за запознаване на новоприетите студенти с технологията за регистриране и осъществяване на интерактивната връзка между студенти и преподаватели, както и с организацията на достъпа до съответните материали по дисциплините.

На присъствените лекции студентите се запознават в теоретичен план със съдържанието на дисциплината. Лекционният материал е публикуван и в платформата за дистанционно обучение.

На присъствените практически упражнения студентите анализират резултати от проучвания, решават казуси и задачи, обсъждат реални проблемни ситуации. Материалите за упражненията са публикувани и в платформата за дистанционно обучение.

2. Самостоятелна работа и форми на текущ контрол

Под формата на самостоятелна работа студентите:

- изучават лекционния материал;
- изпълняват упражненията;
- изпълняват задачи и решават тестове, които са публикувани на платформата за дистанционно обучение и представят решението им на платформата в определения от преподавателя срок. Решенията се оценяват и се формира текуща оценка, в която преподавателят публикува на платформата. Текущата оценка е положителна тогава, когато студентът е събрал минимум 1/3 от максимално възможния брой точки.

3. Условия за заверка на дисциплината

Заверка по дисциплината получават само студентите, които са участвали в присъствените занятия, прочели са публикуваните на платформата лекции и са изпълнени задачите за самостоятелната работа.

4. Формиране на крайна оценка по дисциплината

Дисциплината завършва с изпит, на който студентите трябва да развият един теоретичен въпрос, да решат един тест, след което оценката се оформя с отчитане резултата от текущия контрол. На платформата за дистанционно обучение са публикувани примерни тестове по някои теми от дисциплината и заключителен тест, които студентите трябва да използват при подготовката за изпита.

Крайната оценка се определя по следната формула:

$0,7 \times \text{оценката от изпита} + 0,3 \times \text{текущата оценка от самостоятелната работа}$

ЛИТЕРАТУРА:

А. Основна

1. Практическо ръководство за обучение по директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС, 2013, МОСВ.
2. Практическо ръководство за обучение по директивите за СЕО и ОВОС - основни елементи, Joint Assistance to Support Projects in European Regions, 2013.
3. Ръководство на Европейската комисия относно обхвата на Анекс I и Анекс II на Директивата за ОВОС-2015 г. - издание на Европейската комисия.
4. Ръководство относно прилагането на чл. 7 от Директивата за ОВОС, 2013, МОСВ.
5. Практическо ръководство за обучение по Директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС, изготвено от Jaspers-2013.
6. Ръководство за подпомагане прилагането на Протокола за Стратегическа екологична оценка, UNECE, 2011.

Б. Допълнителна

1. Закон за опазване на околната среда. Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., изм. и доп. бр. 66 от 26.07.2013, изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015.
2. Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, Обн. ДВ. бр.25 от 18 Март 2003г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2016.
3. Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, обн. ДВ бр.12 от 12.02.2016.
4. Конвенция за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.
5. Директива 85/337/ЕЕС относно оценката на въздействието върху околната среда.
6. Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда.
7. Съкратено ръководство за прилагането на Протокола за Стратегическа екологична оценка, UNECE, 2012.
8. Ръководство по ОВОС- сектор: Депа за битови отпадъци, 2013, МОСВ.

9. Ръководство по ОВОС-сектор: Проекти за изграждане на железопътна инфраструктура, 2013, МОСВ.
10. Ръководство по ОВОС-сектор: Проекти за изграждане на магистрали и пътища, 2013, МОСВ.
11. Ръководство по ОВОС-сектор: Градски пречиствателни станции за отпадъчни води и колекторни системи за отпадъчни води, 2013, МОСВ.

Съставил:.....
/доц. д-р инж. П. Стойчев/

Програмата е приета от КС на профилираща катедра „Мениджмънт“ с Протокол № 4 от 12.04.2016 г.

Ръководител катедра:
/доц.д-р А. Николова/

**ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ГАБРОВО
ФАКУЛТЕТ „СТОПАНСКИ“**

Приета с решение на ФС
Протокол № 8 от 21.06.2016 г.

Утвърдил
Декан:
/доц. д-р инж. М. Колева/

**ХАРАКТЕРИСТИКА
НА ДИСЦИПЛИНАТА „ОЦЕНКА НА ПРОЕКТИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА“
МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА «УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ»**

Обучаваща катедра: Мениджмънт

Образователно-квалиф. степен: Магистър, дистанционно	Вид на дисциплината: Избираема	№ по учебен план 8.2	Година: 1
Семестър: II	Брой кредити: 4/1,9	Водещ преподавател: доц. д-р инж. Пенчо Ангелов Стойчев	
<p>Цел на курса: Целта на настоящия курс е: да запознае студентите от магистърската програма «Управление на проекти» с изискванията на които трябва да отговарят проектите за Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС); обучаемите да получат знания и умения по изготвяне на Екологичната оценка (ЕО) на планове и програми за оценяване на евентуалните значителни въздействия върху околната среда в резултат от прилагането на планове и програми от национално, регионално и местно равнище; обучаемите да получат знания и умения по изготвяне на Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) за идентифициране на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве от строителството и експлоатацията на инвестиционните предложения/проекти.</p> <p>Необходими условия: Интернет, умения за работа с MOODLE, познаване на нормативните документи по Опазване на околната среда (ООС)</p> <p>Съдържание на курса: Учебният материал е разделен на 2 части: В модул I се разглеждат основните изисквания на нормативните документи за извършване на екологична оценка; Методическите указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда; Екологичната оценка като инструмент за устойчиво развитие; Видове екологична оценка; Стратегическа екологична оценка; Сравнение между ОВОС на инвестиционни предложения/проекти и ЕО на планове и програми; Принципи на екологичната оценка на планове и програми; Елементи от процедурата на екологичната оценка на планове и програми; Интегриране на ЕО с процеса на планиране в България. В модул II се разглежда Оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС): Определение и цел на ОВОС за инвестиционни предложения/проекти; Преглед на процеса по ОВОС в България; Основни изисквания на нормативните документи за ОВОС; Подготовка на инвестиционно предложение; Уведомяване на компетентния орган по околна среда и засегнатото население; Преценяване (screening) и определяне на обхвата на оценката (scoping); Изготвяне на доклада за ОВОС; Оценяване на качеството на доклада за ОВОС; Обществено обсъждане на доклада за ОВОС; Вземане на решение по ОВОС, оповестяване и обжалване; Контролиране на одобрени проекти по ОВОС.</p>			
<p>Препоръчителна литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Практическо ръководство за обучение по директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС, 2013, МОСВ. 2. Практическо ръководство за обучение по директивите за CEO и ОВОС - основни елементи, Joint Assistance to Support Projects in European Regions, 2013. 3. Ръководство на Европейската комисия относно обхвата на Анекс I и Анекс II на Директивата за ОВОС-2015 г. - издание на Европейската комисия. 4. Ръководство относно прилагането на чл. 7 от Директивата за ОВОС, 2013, МОСВ. 5. Практическо ръководство за обучение по Директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС, изготвено от Jaspers-2013. 6. Ръководство за подпомагане прилагането на Протокола за Стратегическа екологична оценка, UNECE, 2011. 			
<p>Методи на преподаване: Дистанционно обучение</p> <p>Методи на оценяване: Тестове по основни теми</p>			
<p>Кредити по видове дейност: Аудиторна заетост (20 л +30 су, Общо 50 часа): 1,9 кредита; Извънаудиторна заетост: 2,1 кредита: Самостоятелна работа с обучаващи програми – 0,6 к.; Литературна справка в библиотеката – 0,2 к.; Разработване на доклади, реферати, тезиси, съобщения и др. – 0,2 к.; Подготовка за текущ контрол – 0,5 к.; Подготовка за изпит – 0,6 к.;</p>			
<p>Език, на който се преподава: български</p>			

Приета на КС на катедра „Мениджмънт“ с Протокол № 4 от 12.04.2016 г.

Ръководител катедра:
/доц.д-р А. Николова/

К О Н С П Е К Т

ПО ДИСЦИПЛИНАТА „ОЦЕНКА НА ПРОЕКТИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА”

ЗА СТУДЕНТИТЕ ОТ МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА «УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ» - ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

1. Основни изисквания на нормативните документи за извършване на екологична оценка.
2. Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда.
3. Екологичната оценка като инструмент за устойчиво развитие.
4. Видове екологична оценка. Стратегическа екологична оценка.
5. Сравнение между ОВОС на инвестиционни предложения/проекти и ЕО на планове и програми.
6. Принципи на екологичната оценка на планове и програми.
7. Елементи от процедурата на екологичната оценка на планове и програми.
8. Интегриране на ЕО с процеса на планиране в България.
9. Определение и цел на ОВОС за инвестиционни предложения/проекти. Преглед на процеса по ОВОС в България.
10. Основни изисквания на нормативните документи за ОВОС.
11. Подготовка на инвестиционно предложение.
12. Уведомяване на компетентния орган по околна среда и засегнатото население.
13. Преценяване (screening) и определяне на обхвата на оценката (scoping).
14. Изготвяне на доклада за ОВОС.
15. Оценяване на качеството на доклада за ОВОС.
16. Обществено обсъждане на доклада за ОВОС.
17. Вземане на решение по ОВОС, оповестяване и обжалване.
18. Контролиране на одобрени проекти по ОВОС.

ЛИТЕРАТУРА:

А. Основна

1. Практическо ръководство за обучение по директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС, 2013, МОСВ.
2. Практическо ръководство за обучение по директивите за СЕО и ОВОС - основни елементи, Joint Assistance to Support Projects in European Regions, 2013.
3. Ръководство на Европейската комисия относно обхвата на Анекс I и Анекс II на Директивата за ОВОС-2015 г. - издание на Европейската комисия.
4. Ръководство относно прилагането на чл. 7 от Директивата за ОВОС, 2013, МОСВ.
5. Практическо ръководство за обучение по Директивите за Стратегическа екологична оценка и ОВОС, изготвено от Jaspers-2013.
6. Ръководство за подпомагане прилагането на Протокола за Стратегическа екологична оценка, UNECE, 2011.

Б. Допълнителна

1. Закон за опазване на околната среда. Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., изм. и доп. бр. 66 от 26.07.2013, изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015.
2. Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, Обн. ДВ. бр.25 от 18 Март 2003г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2016.
3. Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, обн. ДВ бр.12 от 12.02.2016.
4. Конвенция за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.
5. Директива 85/337/ЕЕС относно оценката на въздействието върху околната среда.
6. Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда.
7. Съкратено ръководство за прилагането на Протокола за Стратегическа екологична оценка, UNECE, 2012.
8. Ръководство по ОВОС- сектор: Депа за битови отпадъци, 2013, МОСВ.

9. Ръководство по ОВОС-сектор: Проекти за изграждане на железопътна инфраструктура, 2013, МОСВ.
10. Ръководство по ОВОС-сектор: Проекти за изграждане на магистрали и пътища, 2013, МОСВ.
11. Ръководство по ОВОС-сектор: Градски пречиствателни станции за отпадъчни води и колекторни системи за отпадъчни води, 2013, МОСВ.

Съставил:.....

/доц. д-р инж. П. Стойчев/